

Zavod za zavarivanje - ZAVOD-CERTPro	Procedura	PR-PRO-01
Naslov:	SERTIFIKACIJA PROIZVODA	Izd.1,Revizija: 3
Izradio: Tatjana Nikov, dipl.inž	Pregledao i odobrio: Ranko Janković, dipl.inž.	Datum: april,2025.

1 Svrha

Svrha ove procedure je opis upravljanja svim aktivnostima u procesu ocenjivanja usaglašenosti opreme pod pritiskom u skladu sa zahtevima Pravilnika o opremi pod pritiskom („Službeni glasnik RS“, broj 114/2021) za module **A2, B (projekat tipa), B (tip proizvodnje), D,D1,E,E1,F ,G, H i H1**.

Ocenjivanje usaglašenosti opreme pod pritiskom propisano je Uredbom o načinu sprovođenja ocenjivanja usaglašenosti i ispravi o usaglašenosti (Sl.Glasnik RS br. 127/2021) i Pravilnikom o opremi pod pritiskom („Službeni glasnik RS“, broj 114/2021) - u daljem tekstu „Pravilnik“.

2 Predmet i područje primene

Postupak ocenjivanja usaglašenosti opreme pod pritiskom primjenjuje se na:

- a. posude pod pritiskom (čl. 5. stav 1. tačka 1. Pravilnika),
- b. opremu pod pritiskom koja se zagreva plamenom ili na drugi način, sa rizikom od pregrevanja, namenjena za proizvodnju pare ili vrele vode pri temperaturama višim od 110°C (čl. 5. stav 1. tačka 2. Pravilnika),
- c. cevovode (čl. 5. stav 1. tačka 3. Pravilnika),
- d. sigurnosne uređaje (čl. 5. stav 1. tačka 4. Pravilnika),
- e. sklopove - nekoliko jedinica opreme pod pritiskom koje posle montaže čine jedinstvenu i funkcionalnu celinu (čl. 5. stav 2. Pravilnika).

Ova procedura se primjenjuje u sektoru **Sertifikaciono telo Zavoda za zavarivanje d. o. o., Beograd (Zavod -CERTPro)**.

Principi ove procedure se primjenjuju na ocenjivanje usaglašenosti nove opreme pod pritiskom navedene u čl. 5. Pravilnika.

Ocenjivanje usaglašenosti po modulima A2, B (projekat tipa), B (tip proizvodnje), F i G , kod kojih nije potrebno osenjivanje sistema kvaliteta proizvođača definisano je u PR-PRO-04.

Procedurom **PR-PRO-04 -Ocenjivanje usaglašenosti opreme pod pritiskom** propisuje se ocenjivanje usaglašenosti po modulima A2, B (projekat tipa), B (tip proizvodnje), F i G, tako da je zbog toga moraju poznavati i po njoj postupati svi zaposleni koji obavljaju poslove ocenjivanja usaglašenosti.

Procedurom **PR-PRO-06 -Ocenjivanje sistema kvaliteta proizvođača opreme pod pritiskom** , definisan je postupak ocenjivanja sistema kvaliteta , tj.procena sposobljenosti proizvođača opreme pod pritiskom, da može da ispuni sve zahteve Pravilnika o opremi pod pritiskom (Sl.glasnik RS br.114/2021) za izabrani modul (D,D1,E,E1, H i H1) i izabranog standarda za proizvod, odnosno tehničke dokumentacije.

U šemi procesa , koja je data u prilogu ove procedure , date su aktivnosti od podnošenja zahteva do izdavanja izveštaja i Sertifikata za svaki modul.

3 Definicije

- 1) **Isprava o usaglašenosti** je dokument kojom se potvrđuje da je proizvod usaglašen sa zahtevima tehničkog propisa,
- 2) **Sertifikat** – isprava o usaglašenosti kojom imenovano telo koje ima odobrenje nadležnog ministarstva za sprovođenje ocenjivanja usaglašenosti , potvrđuje da je proizvod usaglašen sa zahtevima tehničkog propisa,

- 3) **Izveštaj o ocenjivanju usaglašenosti** – isprava o usaglašenosti kojom se potvrđuje da je proizvod usaglašen sa zahtevima tehničkog propisa,
- 4) **Menadžer šeme** – rukovodilac

4 Odgovornosti i ovlašćenja

Primarnu odgovornost za upravljanje aktivnostima na ocenjivanju usaglašenosti nove opreme pod pritiskom ima **Rukovodilac šeme sertifikacije proizvoda**.

- 4.1 *Rukovodilac šeme sertifikacije proizvoda* formira tim za ocenjivanje usaglašenosti kao i komisiju za sertifikaciju proizvoda.
- 4.2 **Tim za ocenjivanje usaglašenosti** formira se iz registra ocenjivača Sertifikacionog tela u zavisnosti o modula i složenosti posla.
 - 4.2.1 Tim za ocenjivanje usaglašenosti po modulu A2,C2,Bp,Bt ,F i G , čine ocenjivači od kojih je jedan ovlašćeno lice (nalazi se u rešenju o imenovanju).
 - 4.2.2 Za ocenjivanje usaglašenosti prema modulima D,D1,E,E1,H i H1 tim za ocenu sistema kvaliteta proizvođača opreme pod pritiskom treba da čine:
 1. Vođa tima (dipl.maš.inž. , položen stručni ispit za rad sa opremom pod pritiskom, vodeći proveravač za sisteme menadžmenta kvalitetom prema ISO 9001:2015)- ocenjuje usalašenost sistema kvaliteta proizvođača sa zahtevima SRPS EN ISO 9001 i tehnološke mogućnosti proizvođača za proizvodnju opreme prema tehničkoj dokumentaciji.
 2. Tehnički ocenjivač (dipl.maš.inž./dipl.inž.met./dipl.inž.tehnologije , IWE ili metoda iBR nivoa III)-ocenjuje tehnološke mogućnosti proizvođača za proizvodnju opreme prema tehničkoj dokumentaciji
 - 3.Ocenjivač (ocenjivač sistema kvaliteta)- ocenjuje usalašenost sistema kvaliteta proizvođača sa zahtevima SRPS EN ISO 9001.
 - 4.Tehnički ekspert (dipl.maš.inž./dipl.inž.met./dipl.inž.tehnologije , IWE ili metoda iBR nivoa III)-odaje ekspertizu u vezi sa tehničkim mogućnostima proizvođača za proizvodnju opreme prema tehničkoj dokumentaciji).

Sastav i broj članova tima zavisi od modula i složenosti posla.

Primarnu odgovornost za upravljanje aktivnostima na ocenjivanju sistema kvaliteta proizvođača opreme pod pritiskom ima Vodeći ocenjivač – vođa tima .

Za ocenu ispunjenja tehničkih zahteva ,u skladu sa zahtevima iz tehničke dokumentacije imaju Tehnički ekspert i ocenjivači.

Za tehničke aktivnosti odgovorni su **ocenjivači Sertifikacionog tela** za poslove ocenjivanja usaglašenosti koja obavljaju.Ocenjivači svoje aktivnosti obavljaju u skladu sa propisanim šemama sertifikacije tako da rezultati ocenjivanja budu jasni, nedvosmisleni, lako razumljivi i iskazani na način da ne dovode do zabune, kao i da su u skladu sa specificiranim zahtevima u odnosu na koje je ocenjivanje usaglašenosti obavljeno.

Komisiju za sertifikaciju proizvoda formira *Rukovodilac šeme sertifikacije proizvoda* iz ocenjivača Sertifikacionog tela , koji nisu učestvovali u ocenjivanju usaglašenosti proizvoda. Jedan od članova komisije mora da bude ocenjivač koji je ovlašćeno lice , tj . nalazi se u rešenju o Imenovanji nadležnog ministarstva.

Komisija za sertifikaciju proizvoda odgovorna je za proveru izveštaja o ocenjivanju usaglašenosti, ostale potrebne dokumentacije i donošenje odluke o Sertifikaciji.

Rukovodilac šeme sertifikacije proizvoda overeva sertifikat o usaglašenosti i obavaštava podnosioca zahteva za sertifikaciju o izdavanju sertifikata ili odbijanju (uz obazloženje).

Informacija o vodi tima, članovima tima i komisiji čuva se u tabeli “Evidencija poslova Sertifikacionog tela” odnosno “Evidencija poslova Imenovanog tela”.

5 Aktivnosti

Rukovodilac sertifikacionog tela ZAVOD-CERTPro delegira zahtev za sertifikaciju proizvoda ili procesa rukovodiocu sertifikacije proizvoda ili procesa.

Rukovodilac šeme sertifikacije proizvoda u zavisnosti od modula preduzima aktivnosti za ocenjivanje usaglašenosti.

Procedurom **PR-PRO-04 -Ocenjivanje usaglašenosti opreme pod pritiskom** definisan postupak ocenjivanja usaglašenosti po modulima A2, B (projekat tipa), B (tip proizvodnje), F i G, tako da je zbog toga moraju poznavati i po njoj postupati svi zaposleni koji obavljaju poslove ocenjivanja usaglašenosti.

Procedurom **PR-PRO-06 -Ocenjivanje sistema kvaliteta proizvođača opreme pod pritiskom** , definisan je postupak ocenjivanja sistema kvaliteta , tj.procena sposobljenosti proizvođača opreme pod pritiskom, da može da ispuni sve zahteve Pravilnika o opremi pod pritiskom (Sl.glasnik RS br.114/2021) za izabrani modul (D,D1,E,E1,H i H1) i izabranog standarda za proizvod, odnosno tehničke dokumentacije

Neusaglašenosti

Ukoliko se prilikom ocenjivanja usaglašenosti identifikuju neusaglašenosti one se evidentiraju na obrascu OB-PRO-24.

Klijent je u obavezi da se izjasni da li želi da nastavi proces sertifikacije. Ukoliko želi da nastavi proces sertifikacije u obavezi je da propiše korektivne mere na obrascu OB-PRO-24 i definiše rok za otklanjanje istih .

Rok za dostavljanje predloga korektivnih mera je 7 dana.

Nakon dostavljanja predloga korektivnih mera iste se razmatraju od strane Tima za ocenjivanje u cilju ocene adekvatnosti.

Ukoliko se oceni da mere nisu adekvatne , klijent je u obavezi da sačini predlog novih mera I dostavi Sertifikacionom telu , u roku od 5 dana.

Po prihvatanju korektivnih mera , Klijent je u obavezi da u dogovorenom rolu , dostavi dokaze o otklanjanju neusaglašenosti.

Izveštaj o ocenjivanju se izdaje tek nakon otklanjanja svih neusaglašenosti.

Ukoliko Klijent odustane od nastavka procesa sertifikacije, izveštaj se odmah sačinjava.

5.1. Rezultati ocenjivanja

Izlazna dokumenta o ocenjivanju usaglašenosti po modulima su:

Modul	Vrsta zapisa	Oznaka obrasca	Oznaka dokumenta	Period čuvanja	Overava
A2	Izveštaj o ocenjivanju usaglašenosti (A2)	OB-PRO-13	IP-A2.xx/yy	12 god.	Vođa tima (ovlašćeno lice)
	Sertifikat o usaglašenosti	OB-PRO-19	SP-A2.xx/yy	12 god.	Rukovodilac šeme sertifikacije proizvoda
Bp	Izveštaj o ocenjivanju usaglašenosti tipa – tip proizvodnje	OB-PRO-14	IP-Bp.xx/yy	12 god.	Vođa tima (ovlašćeno lice)
	Sertifikat o ocenjivanju usaglašenosti tipa – tip proizvodnje	OB-PRO-15	SP-Bp.xx/yy	12 god.	Rukovodilac šeme sertifikacije proizvoda
Bd	Izveštaj o ocenjivanju usaglašenosti tipa – projekat tipa	OB-PRO-16	IP-Bd.xx/yy	12 god.	Vođa tima (ovlašćeno lice)
	Sertifikat o ocenjivanju usaglašenosti tipa – projekat tipa	OB-PRO-17	SP-Bd.xx/yy	12 god.	Rukovodilac šeme sertifikacije proizvoda
C2	Izveštaj o usaglašenosti sa tipom (C2)	OB-PRO-18	IP-C2.xx/yy	12 god.	Vođa tima (ovlašćeno lice)
	Sertifikat o usaglašenosti sa tipom	OB-PRO-33	SP-C2.xx/yy	12 god.	Rukovodilac šeme sertifikacije proizvoda
D, D1, E, E1 i H	Izveštaj o ocenjivanju usaglašenosti Sistema kvaliteta	OB-PRO-10	IQ-M.xx/yy	12 god.	Vođa tima (ovlašćeno lice)
	Sertifikat o usaglašenosti proizvoda na bazi usaglašenosti sistema kvaliteta	OB-PRO-11	SQ-M.xx/yy	12 god.	Rukovodilac šeme sertifikacije proizvoda
H1	Izveštaj o ocenjivanju usaglašenosti Sistema kvaliteta	OB-PRO-10	IQ-M.xx/yy	12 god.	Vođa tima (ovlašćeno lice)
	Sertifikat o usaglašenosti proizvoda na bazi usaglašenosti sistema kvaliteta	OB-PRO-11	SQ-M.xx/yy	12 god.	Rukovodilac šeme sertifikacije proizvoda
	Izveštaj o ocenjivanju usaglašenosti projekta	OB-PRO-40	IP-H1p.xx/yy	12 god.	Vođa tima (ovlašćeno lice)
	Sertifikat o ocenjivanju usaglašenosti projekta	OB-PRO-46	SP-H1p.xx/yy	12 god.	Rukovodilac šeme sertifikacije proizvoda

Naslov:	SERTIFIKACIJA PROIZVODA			Oznaka: PR-PRO-01
---------	--------------------------------	--	--	--------------------------

F	Izveštaj o ocenjivanju usaglašenosti sa tipom (F)	OB-PRO-31	IP-F.xx/yy	12 god.	Vođa tima (ovlašćeno lice)
	Sertifikat o usaglašenosti sa tipom	OB-PRO-34	SP-F.xx/yy	12 god.	Rukovodilac šeme sertifikacije proizvoda
G	Izveštaj o ocenjivanju usaglašenosti (G)	OB-PRO-32	IP-G.xx/yy	12 god.	Vođa tima (ovlašćeno lice)
	Sertifikat o usaglašenosti	OB-PRO-35	SP-G.xx/yy	12 god.	Rukovodilac šeme sertifikacije proizvoda
M- modul xx-redni broj dokumenta yy- godina izdavanja					

*Ovlašćena lica (ocenjivači) odgovorna za verifikaciju izlaznih dokumenata moraju biti navedena u Rešenju o imenovanju koje izdaje nadležno ministarstvo.

Isprava o usaglašenosti izdaje se u tri orginalna primerka. Jedan primerak zadržava Sertifikaciono/Imenovano telo, a dva se predaju podnosiocu zahteva.

Na zahtev podnosioca zahteva , Sertifikaciono /imenovano telo može izdati i novi orginalni primerak isprave o usaglašenosti (duplicat).

5.2 Sertifikacija

Odluku o sertifikaciji (OB-PRO-30) donosi komisija za sertifikaciju na osnovu kompletne dokumentacije. Odluku dalje prosleđuje rukovodiocu šeme koji dalje obaveštava proizvođača o donetoj odluci.

Rukovodilac šeme izdaje sertifikat, potpisuje i dostavlja proizvođaču sertifikat o usaglašenosti.

U slučaju da se ne može izdati Sertifikat , komisija za sertifikaciju mora detaljno da obrazloži razloge za odbijanje i da uputstvo o pravnom leku.

5.3 Registar sertifikovanih proizvoda

Sertifikaciono /imenovano telo obaveštava nadležno ministarstvo za poslove energetike o svim izdatim ili povučenim odobrenjima sistema kvaliteta i periodično ili na zahtev, ministarstvu nadležnom za poslove energetike ili nadležnoj inspekciji mora da dostavi spisak odobrenja sistema kvaliteta koje je odbilo , poništalo ili na drugi način ograničilo.

Svako Sertifikaciono/ Imenovano telo mora da obavesti druga imenovana tela o odobrenjima sistema kvaliteta koje je odbilo,poništalo, ograničilo a na zahtev i o odobrenim sistemima kvaliteta.

5.4. Nadzor

Svrha nadzora je da se proveri da li proizvođač u potpunosti izvršava obaveze koje proizilaze iz odobrenog sistema kvaliteta.

Proizvođač mora da telu za ocenjivanje usaglašenosti -imenovanom telu u svrhu ocenjivanja dozvoli pristup mestima projektovanja, proizvodnje, kontrolisanja, ispitivanja i skladištenja i mora da dostavi sve potrebne informacije.

5.4.1 Periodično ocenjivanje

Sertifikaciono/Imenovano telo mora da sprovodi periodično ocenjivanje , kako bi obezbedilo da proizvođač održava i primjenjuje sistem kvaliteta. Proizvođaču mora da dostavi izveštaj o ocenjivanju sistema kvaliteta (OB-PRO-10).

Učestanost periodičnih ocenjivanja mora da bude takva da se svake tri godine u celosti sprovede ceo postupak; o čemu vodi računa vođa tima prilikom izrade Plana ocenjivanja.

5.4.2. Nenajavljenе posete

Telo za ocenjivanje usaglašenosti- Sertifikaciono/Imenovano telo može nenajavljeni da poseti proizvođača.

Potreba za tim dodatnim nenajavljenim posetama i njihova učestanost određuje se na osnovu plana kontrolnih provera.

U okviru plana kontrolnih poseta , posebno se uzimaju u obzir:

- Kategorija opreme,
- Rezultati prethodnih nadzornih provera
- Provera efektivnosti korektivnih mera,
- Posebni uslovi vezani za odobrenje sistema, kada je to primenjivo,
- Značajne promene u organizaciji proizvodnje, politici kvaliteta ili tehnologijama.

Tokom nenajavljenih poseta mogu se zahtevati dodatna ispitivanja na proizvodu, kako bi se proverio sistem kvaliteta.

Nakon nenajavljeni posete telo za ocenjivanje usaglašenosti - Sertifikaciono / imenovano telo izdaje o ocenjivanju sistema sistema kvaliteta (OB-PRO-10) i ako su izvršena dodatna ispitivanja prilaže i izveštaje o ispitivanju.

5.5. Izmene koje utiču na sertifikaciju

Proizvođač mora da obavesti sertifikaciono/imenovano telo , koje je odobrilo sistem kvaliteta o svim promenama koje planira da izvrši na sistemu kvaliteta.

Telo za ocenjivanje usaglašenosti – sertifikaciono/imenovano telo mora da proceni predložene izmene i odluci hoće li izmenjeni sistem kvaliteta i dalje da ispunjava zahteve Pravilnika za izabrani modul ili je potrebno ponovo izvršiti postupak ocenjivanja.

Komisija za sertifikaciju , koja je izvršila procenu izmena , o donetoj odluci obaveštava proizvođača. Obaveštenje mora da sadrži zaključke pregleda i obrazloženu odluku.

5.6. Prestanak , smanjenje, suspenzija ili povlačenje sertifikacije

U koliko se prilikom periodičnih ili nenajavljenih ocenjivanja utvrde neusaglašenosti one se navode u izveštaju o ocenjivanju sistema kvaliteta proizvođača opreme pod pritiskom.

Proizvođač razmatra neusaglašenost (neusaglašenosti) i predlaže mere i rok za otklanjanje.

Tim za ocenjivanje razmatra predložene mere i iste usvaja ili odbacuje.

U koliko se u predloženom roku ne zatvori korektivna mera, Sertifikaciono/Imenovano telo , u zavisnosti od od vrste i broja neusaglašenosti, suspenduje ili povlači Sertifikat.

Postupak suspenzije i povlačenja sertifikata je detaljno opisan u proceduri PR-PRO-03: Pravila sertifikacije.

6. Veza sa drugim dokumentima

- Poslovnik o kvalitetu Sertifikacionog tela
- PR-PRO-05 -Upravljanje dokumentima
- PR-PRO-08 - Upravljanje zapisima
- Pravilnik o opremi pod pritiskom, „Sl. glasnik RS“, br. 114/2021
- Zakon o tehničkim zahtevima za proizvode i ocenjivanju usaglašenosti, „Sl. glasnik RS”, br. 49/2021 ,
- Uredba o načinu sprovođenja ocenjivanja usaglašenosti i ispravi o usaglašenosti, „Sl.glasnik RS br.127/2021“

7. Zapisi

Svi zapisi o ocenjivanju i sertifikaciji MORAJU se čuvati i biti pod kontrolom ZAVOD-CERTPro-a, najmanje 12 godina od prvog dana izdavanja sertifikata.

8. Izmene

Izmene u odnosu na reviziju br.2 od jula 2023.god. se odnose na proširenje za modul H1 i označene su crvenom bojom.

9. Prilozi

- Šema sertifikacije proizvoda